

Η IRGR-Σάδοβο θα συντονίσει ένα έργο για τη μελέτη της φαινοτυπικής ποικιλομορφίας και των νέων τεχνολογικών λύσεων για το πικρό βίκιο (*Vicia ervilia*)

Автор(и): доц. д-р София Петрова, Институт по растителни генетични ресурси "К. Малков" – Садово, ССА
Дата: 29.01.2026 Брой: 1/2026

Το IRGR-Sadovo είναι ο συντονιστής ενός νέου έργου με θέμα «Μελέτη της φαινοτυπικής ποικιλότητας και νέων τεχνολογικών λύσεων για το βίκιο το πικρό (*Vicia ervilia*) – δυναμικό για αξιοποίηση υπό το πρίσμα των προοδευτικών παγκόσμιων κλιματικών αλλαγών», το οποίο χρηματοδοτείται από το Ταμείο «Επιστημονικής Έρευνας», Συμβόλαιο Αρ. ΚР-06-Ν96/14/10.12.2025.

Η περίοδος υλοποίησης του έργου είναι 2025-2028. Υπεύθυνη του έργου είναι η Αναπλ. Καθ. Δρ. Σοφία Πέτροβα.

Ένας αριθμός φυτικών ειδών, υποαξιοποιημένων και υποτιμημένων, αποδεικνύουν όλο και περισσότερο το σημαντικό τους δυναμικό να μετασχηματίσουν τα παγκόσμια αγροτροφικά συστήματα. Παρά τα πλεονεκτήματά τους και την υψηλή προσαρμοστικότητα τους, αυτά τα είδη σε μεγάλο βαθμό παραμένουν εκτός του πεδίου της συμβατικής γεωργίας, συχνά επισκιασμένα από τα κύρια δημητριακά. Η ενσωμάτωσή τους στις γεωργικές πρακτικές προσφέρει πολλαπλά οφέλη, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της βιοποικιλότητας, της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή και της βελτίωσης του παγκόσμιου θρεπτικού προφίλ.

Το *Vicia ervilia*, γνωστό ως βίκιο το πικρό, είναι μια αρχαία ψυχανθήκη καλλιέργειας με καταγωγή από τη Μεσόγειο περιοχή. Έχει μακρά ιστορία καλλιέργειας που χρονολογείται από την Παλαιολιθική εποχή και είναι ευρέως αντιπροσωπευμένο σε αρχαιολογικά ευρήματα από τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού. Στο παρελθόν, το βίκιο το πικρό ήταν μια σημαντική καλλιέργεια για την παραγωγή κόκκου και χονδρών τροφίμων στις χώρες της Μεσογείου, αλλά η δημοτικότητά του μειώθηκε με την εισαγωγή πιο παραγωγικών καλλιεργειών. Αυτή η ψυχανθήκη αξίζει μια νέα ματιά λόγω ενός αριθμού αγρονομικών πλεονεκτημάτων – υψηλό δυναμικό απόδοσης, ανθεκτικότητα στην ξηρασία και το κρύο, βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους και ικανότητα προσαρμογής σε οριακά εδάφη και ημι-άνυδρες περιοχές.

Για την επιτυχή διαχείριση και ενσωμάτωση του βίκιου του πικρού στη γεωργία, είναι απαραίτητη η εκτενής γνώση σχετικά με τη διαθέσιμη ποικιλότητα στην Εθνική Συλλογή, καθώς και τις εφαρμογές και τη σημασία της. Αυτό θα διεγείρει το ενδιαφέρον των γεωργικών παραγωγών και θα συμβάλει στη βιώσιμη διατήρηση των οικοσυστημάτων που περιλαμβάνουν ποικίλες γεωργικές καλλιέργειες. Αν και η παραδοσιακή γνώση παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με την καλλιέργεια και τη χρήση αυτών των ειδών, είναι απαραίτητο να διεξαχθεί σε βάθος επιστημονική έρευνα για να καλυφθούν τα υπάρχοντα κενά, να επιλυθούν οι τρέχουσες διαφωνίες σχετικά με τις αγρονομικές πρακτικές και να κατανοηθεί καλύτερα η επίδρασή τους στην ανθρώπινη υγεία.

Ο κύριος στόχος της παρούσας μελέτης είναι η διεξαγωγή μιας ολοκληρωμένης χαρακτηρισμού, αξιολόγησης και εμπλουτισμού των προσβάσεων του *Vicia ervilia* από την εθνική συλλογή χρησιμοποιώντας φαινότυπο, αγρονομικά χαρακτηριστικά, ανθεκτικότητα σε βιοτικό και αβιοτικό στρες, καθώς και βιοχημικές και τεχνολογικές παραμέτρους. Οι βιοχημικές αναλύσεις θα στοχεύουν στη δημιουργία νέας γνώσης σχετικά με την περιεκτικότητα σε άμυλο, τους συνολικούς υδατάνθρακες, τη σύνθεση λιπαρών οξέων στα τριακυλογλυκερόλια, την ενεργειακή αξία του σπόρου και την περιεκτικότητα σε υδατοδιαλυτά σάκχαρα.

Οι υποσχόμενες προσβάσεις που θα εντοπιστούν κατά τη διάρκεια της έρευνας θα δοκιμαστούν υπό συνθήκες παραγωγής. Προβλέπεται η ανάπτυξη μιας τεχνολογίας καλλιέργειας για μια τοπική φθινοπωρινή μορφή βίκιου του πικρού υπό συμβατικές συνθήκες καλλιέργειας στις περιοχές των Ανατολικών Ροδόπων και του Sadovo.

βίκιο το πικρό, καλλιεργημένο υπό οργανικές συνθήκες αγρού στις Ανατολικές Ροδόπες

Η συμπερίληψη του βίκιου του πικρού σε μείγματα αλεύρων ευθυγραμμίζεται με τους στόχους της δημόσιας υγείας, παρέχοντας πρόσβαση σε πιο ισορροπημένα και λειτουργικά τρόφιμα, κάτι που αποτελεί προτεραιότητα στην εθνική πολιτική υγείας και πρόληψης. Από αυτή την άποψη, προγραμματίζεται ένα ευρύ σύνολο μελετών για την αξιολόγηση των τεχνολογικών ιδιοτήτων αλεύρου από επιλεγμένες υποσχόμενες προσβάσεις βίκιου του πικρού, επιλεγμένες με βάση συγκεκριμένα αγρονομικά χαρακτηριστικά. Θα πραγματοποιηθεί πλήρης τεχνολογική αξιολόγηση του αλεύρου χρησιμοποιώντας βασικούς δείκτες ποιότητας για να προσδιοριστεί το τεχνολογικό του δυναμικό για ενσωμάτωση σε προϊόντα ψωμιού προοριζόμενα για καθημερινή κατανάλωση.

Ο κύριος στόχος της παρούσας μελέτης είναι η διεξαγωγή μιας ολοκληρωμένης χαρακτηρισμού, αξιολόγησης και εμπλουτισμού των προσβάσεων του *Vicia ervilia* από την εθνική συλλογή χρησιμοποιώντας φαινότυπο και αγρονομικούς δείκτες. Οι υποσχόμενες προσβάσεις που θα εντοπιστούν κατά τη διάρκεια της μελέτης θα δοκιμαστούν για ανθεκτικότητα σε αβιοτικό στρες, θα χαρακτηριστούν με βιοχημικές και τεχνολογικές παραμέτρους και θα δοκιμαστούν υπό συνθήκες παραγωγής στις περιοχές των Ανατολικών Ροδόπων και του Sadovo.

Καθήκοντα

- Φαίνότυπος και αξιολόγηση προσβάσεων βίκιου του πικρού με χρήση μορφολογικών, φαίνολογικών και οικονομικών χαρακτηριστικών.
 - Φαίνότυπος και αξιολόγηση υποσχόμενων προσβάσεων βίκιου του πικρού υπό διαφορετικές οικολογικές και γεωγραφικές συνθήκες.
 - Αξιολόγηση σπόρων προσβάσεων βίκιου του πικρού με βάση βιοχημικές παραμέτρους.
 - Χημικο-τεχνολογικές αναλύσεις δισυστατικών μειγμάτων αλεύρου σίτου-βίκιου πικρού με στόχο τη βελτίωση της περιεκτικότητας σε πρωτεΐνες και των γευστικών ποιοτήτων του ψωμιού.
-

Περισσότερα για το θέμα:

Πρώτη αναφορά ριζοκτονιώσεως (ρίζας σήψης) σε βίκιο το πικρό (*Vicia ervilia*) στη Βουλγαρία

Ημέρα Αγρότη στο Sadono – καλλιέργειες κατάλληλες για εναλλακτική και βιολογική γεωργία